

Hiadlovčan

Hiadel' u roku 2020 Informačná ročenka

ÚVODNÍK

Rok 2020 uplynul. Vo veľmi veľa veciach bol tento rok pre väčšinu obyvateľstva ťažkým a náročným. Predsavzatia, krátkodobé či dlhodobé plány do budúcnosti, radosť a eufóriu z nastávajúcej jari nám zhatili doteraz pre nás neznáme veci, o ktorých sme počuli možno tak z rozprávania našich prastarých rodičov, či zo správ o rozvojových štátach, alebo z filmov. Pojmy ako smrteľný vírus, pandémia, WHO, blackout, lockdown, šírenie nákazy, rúška, testovanie, očkovanie, pandémia, koronavírus, vakcína, zákazy vychádzania, zákaz cestovania, karanténa, práca z domu, vyhradený čas nakupovania pre dôchodcov, obmedzený počet ľudí v obchodoch, zákaz otvorenia prevádzky, reštaurácie, mimoriadna situácia, núdzový stav, plúcna ventilácia, chladiarenské vozy pri mŕniciach... Výrazy, slová a z nich plynúce slovné spojenia, a následne aj situácie sme sice poznali a teoreticky vedeli, čo znamenajú. Situácia zo začiatku jari však naučila vnímať tieto slová a situácie osobne každého z nás. A to doslova. Situácia bola ku koncu roka 2020 v tzv. druhej vlnie pandémie horšia ako na jar. Druhá vlna zasiahla aj niekoľko našich obyvateľov v Hiadli. Naštastie, zatial' bezujmy na životoch. Nikto presne nevie, kolko tu ešte koronavírus SARS-CoV-2, ktorý spôsobuje infekčné ochorenie Covid-19, bude. Nikto presne nevie, či pomôže napríklad očkovanie aj na mutácie vírusu a na ako dlho. Či pomôže kolektívna imunita, alebo maximálne dodržiavanie zvýšených hygienických štandardov či návykov. Jedno je úplne isté. Budeme sa musieť s týmto vírusom naučiť žiť a dávať si na seba väčší pozor.

Niektoré veci idú inak ako predtým. Aj v obci. Počas roka 2020 sme na obecnom úrade v investíciách a zveľaďovaní obce nepočali a nespomalili, aj keď to bolo a aj bude veľmi náročné. Nižší výber podielových daní, pozastavenie dotácií zo strany niektorých ministerstiev, alebo ďalšie objektívne príčiny sú ukážkou dopadu pandémie na život v obci a jeho rozpočet. Mestá a obce boli nútene pristúpiť aj k zvyšovaniu daní a poplatkov za komunálny odpad. V roku 2020 sa to nevyhlo ani nám. Chvalabohu, v oblasti odpadového hospodárstva máme dobrú východiskovú situáciu, a tak sa zvyšovanie dotklo každej rodiny len v minimálnom rozsahu - rádovo päť eur za rok. Na margo tejto situácie sme s poslancami prijali uznesenie, že po tomto kroku už v ďalších rokoch k žiadnému novému zvyšovaniu daní a poplatkov (ak to nebude vyžadovať zákon) až do konca nášho volebného obdobia nepristúpime.

Veríme, že nastávajúci rok 2021 bude pre nás všetkých šťastnejší a lepší. Prajeme príjemné čítanie a v roku 2021 len to naj.

Ondrej Snopko
starosta obce Hiadel'

S finančnou podporou OZ Hiadlovčan a O. Snopko. Autori a spoluautori príspevkov: O. Snopko, Mgr. Z. Zvarová, Mgr. I. Šimičková, Bc. A. Fudorová, L. Milanová, Mgr. M. Šagát, Ing. D. Blaškovičová, Mgr. M. Palágyiová. Foto: O. Snopko, ZŠ s MŠ Hiadel', Mgr. M. Palágyiová, Mgr. V. Kútiková, Ing. M. Blaškovič. Grafická úprava: ABC Media. Náklad: 200 výtlačkov. Distribúcia bezplatne.

ZOPÁR ZAUJÍMAVOSTÍ A ŠTATISTÍK O HIADELI ZA ROK 2020:

nadmorská výška obce: **490 m n.m.**

celková výmera chotára obce: **1656 ha**

K 31. 12. 2020 mala obec:

celkový počet obyvateľov: **513**

počet obyvateľov nad 62 rokov: **123**

počet obyvateľov do 15 rokov: **83**

počet žien: **271**

počet mužov: **242**

počet dlhodobo nezamestnaných: **3**

počet domov: **208** (počet budov s prideleným súp. č.: **232**)

Počas roka 2020 bolo:

počet narodených detí: **7**

počet úmrtí: **11**

počet uzavorených manželstiev: **3**

počet prisťahovaných do obce: **7**

počet odštáhovaných z obce: **8**

Finančie v skratke:

stav na obecnom úcte k 31. 12. 2020: **5.494,79 €**

úverové začaženie obce k 31. 12. 2020: **19.500 €**

bezúročná návratná finančná výpomoc: **27.943 €**

(V zmysle opatrenia MFSR-Covid-19 – kvôli výpadkom podielových daní, výpomoc má byť splatná až od roku 2024, príčom je možné, že sa táto pomoc zmení na nenávratnú.)

príjmy obce v roku 2020

(vrátane príjmov na chod ZŠ s MŠ Hiadef a SZUŠ Hiadef): **577.312,59 €**

výdaje obce

(vrátane výdajov obce na chod ZŠ s MŠ Hiadef a SZUŠ Hiadef): **573.620,93 €**

(z toho na prevádzku ZŠ s MŠ: **101.149,35 €** a SZUŠ Hiadef: **212.566,44 €**)

počet stavebných konaní v obci za rok 2020: **19**

z toho

územné rozhodnutia: **2**

stavebné povolenia: **5**

kolaudačné rozhodnutia: **0**

ODS, SÚ, UP: **9**

rozhodnutia o odstránení stavby: **0**

Prekopávky: **1**

SSD: **1**

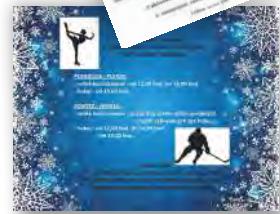
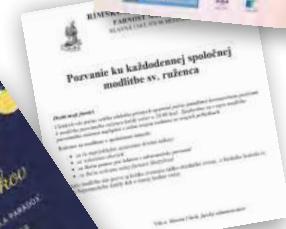
PSP: **1**

Počet vybavenej agendy v rámci odoslanej/prijatej pošty za rok 2020: **583**

Počet vydaných obedov v školskej jedálni pri ZŠ s MŠ za rok 2020: **5705**

z toho deti navštievujúce ZŠ s MŠ, zamestnanci ZŠ s MŠ+OcÚ: **5246**

stravníci mimo ZŠ s MŠ, obyvatelia a iní: **459**

NAŠI NAJMENŠÍ A NAJMLADŠÍ OBYVATEĽIA A JUBILANTI V ROKU 2020

V roku 2020 z dôvodu pretrvávajúcej pandemickej situácie v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19 samospráva Obce Hiadel nemohla pre jubilantov a našich najmladších obyvateľov zorganizovať žiadne spoločné posedenie a kultúrno-spoločenský program. Touto cestou chceme zaželať všetkým jubilantom a zároveň aj našim najmladším obyvateľom a ich rodičom najmä veľa zdravia, šťastia, lásky, radosti a krásnych chvíľ v kruhu rodiny. Začiatkom roka 2021 jubilantom boli domov odnesené vitamínové balíčky a rodičia novonarodených detí si darček prevzali na Obecnom úrade.

Jubilanti

90 rokov

Šimičková Zora (*január*)
Kapusta Ján (*september*)
Šimičková Katarína (*november*)

85 rokov

Slávik Jozef (*marec*)
Gazdiková Libuša (*september*)

80 rokov

Patráš Milan (*január*)
Balíková Elena (*október*)

75 rokov

Zvarová Jozefína (*august*)
Zaťková Darina (*október*)

70 rokov

Kapusta Silvester (*január*)
Mihál Vladimír (*marec*)
Oborčok Jozef (*marec*)
Lacová Edita (*apríl*)
Fúdorová Olga (*apríl*)
Kováčik Marian (*máj*)
Schniererová Emília (*júl*)
Štefanová Elena (*september*)

65 rokov

Milanová Dáša (*január*)
Krnáčová Eva (*jún*)
Bíreš Stanislav (*júl*)
Brnová Viera (*október*)

Naši najmladší obyvateľia

Haviarová Lilien (*február*)
Predajnianska Silvia (*jún*)
Sedliak Martin (*júl*)
Haviar Mateo (*september*)
Gročíková Hana (*september*)
Hromadová Andrea (*september*)
Slobodníková Vivien (*november*)

*S úctou spomíname na tých, ktorí nás
v roku 2020 opustili:*

Lipová Mária (85)
Sedliak Ján (94)
Gazdik Blažej (62)
Gazdik Jozef (69)
Chlumecká Alžbeta (88)
Gazdiková Alžbeta (86)

Sedliak Jaroslav (69)
Zaťková Anna (89)
Wneková Elena (96)
Filipková Edita (82)
Kapusta Ján (90)

ROK 2020 V OBCI NA FOTKÁCH

UDIALOSA V OBCI V ROKU 2020

V skratke priblížime významné aktivity pod hlavičkou Obce Hiadel', starostu, obecného zastupiteľstva, spolkov a organizácií fungujúcich v obci, dobrovoľníkov, a taktiež aj aktivity Občianskeho združenia Hiadlovčan, ktoré sa udiali alebo realizovali v obci počas roka 2020. Ak sa na niekoho, alebo niečo zabudlo, vopred sa ospravedlňujem. :-)

Od januára pripravila partia dobrovoľníkov, rodičov a zamestnancov Základnej školy s materskou školou v Hiadli v školskom areáli ľadové klzisko pre deti, mládež aj dospelých.

Dňa 08. 02. sa konal v miestnom Kultúrnom dome Ples rodákov. Vstupné bolo 25 eur a o super zábavu a skvelú atmosféru pre takmer 50 hostí sa po spokojnosti z minulého roka postarala opäť hudobná skupina „Kapela Paradox“.

Každoročná tradícia vo fašiangovaní v obci Hiadel' mala pokračovanie aj 22. 02. Fašiangový sprievod za účasti viacerých obyvateľov, členov DHZ a hudby od Emila Lipu st. aj ml. s ďalším hudobníkom prebiehal až do popoludňajších hodín. K tejto tradícii sa pridalo aj pochovávanie basy.

Dňa 12. 03. bola na území celej SR v súvislosti s rizikom šírenia ochorenia Covid-19 vyhlásená mimoriadna situácia. S obmenami, vyhláškami RUVZ, ako i viacnásobným vyhlásením núdzového stavu v zmysle ústavy SR, situácia pretrvávala počas celého roka 2020.

Obec Hiadel' a jej predstavitelia sa vzhľadom k vyhlásenej pandémii a mimoriadnej situácii rozhodli pomôcť obyvateľstvu so zabezpečením hygienických rúšok aspoň pre seniorov, deti a mládež. Rúška za dodržiavania hygienických opatrení pomáhali balíť a zabezpečili aj distribúciu do schránok obyvateľov obce poslankyne OcZ Mgr. I. Šimičková a Mgr. Z. Zvarová, starosta a zamestnanci obce.

---

28. 03. správca farnosti Mgr. Martin Uhrík pozval na každodennú večernú spoločnú modlitbu uskutočnenú za čo najrýchlejšie zastavenie šírenia nákazy Covid-19.

---

04. 05. Slovenský vodohospodársky podnik začal v doline s prácamu na úprave okraja brehu potoka Vážna a krajnice vozovky tak, aby nedochádzalo k jej prepadávaniu a ohrozovaniu účastníkov cestnej premávky. Na cca 20 metroch bola trasa potoka Vážna odklonená ďalej od cesty.

Po čiastočnom uvoľnení opatrení a zlepšení epidemiologickej situácie členovia futbalového oddielu TJ Partizán Hiadel' zorganizovali dňa 27. 06. Jánsku vatru spojenú s futbalovým zápasom medzi oddielmi Hiadla a Medzibrodu.

V priebehu končiacej jari a začínajúceho leta bolo v obci opäťovne videných viaceru medveďov, na prítomnosť ktorých boli upozorňované príslušné zložky Okresného úradu v Banskej Bystrici a Štátnej ochrany prírody.

Dňa 01. 08. mali členovia keltského združenia Fuarain na futbalovom ihrisku šermiarsky tréning.

Dňa 15. 08. sa uskutočnila v obci Kordíky výstava slovenských krojov z okolia. Na túto výstavu bol zapožičaný aj kroj z obce Hiadel'.

Počas mesiaca august sme zhromažďovali údaje o množstve biologicky rozložiteľného odpadu z kosenia, ktorý tvorí významnú časť odpadov. Na jeho základe sme mohli stanoviť približný koeficient a množstvo takto vyprodukovaného odpadu v obci, ktorý doteraz nebol nikde evidovaný, hoci sa tvoril. Do súťaže (zbierania dát) sa zapojilo cca 20 domácností, pričom na troch čakala odmena v podobe malého 5 l súdku piva.

Pätnásťty ročník Hiadlovského Krumplovníka, ktorý sa bežne organizuje v polovici septembra, sa neuskutočnil vzhľadom na pandemickú situáciu v súvislosti so šírením koronavírusu SARS-CoV-2. Veríme, že nadchádzajúci rok nám umožní toto podujatie opäť zorganizovať a pokračovať tak v obecnej tradícii a prezentácii obce.

V dňoch 01. 11. a 07. 11. sa v zmysle nariadenia vlády na zabezpečenie celoplošného testovania na území SR uskutočnilo celoplošné testovanie aj v obci Hiadelf. Počet testovaných bol 395 v prvom kole a 385 v druhom kole. Pozitivita v každom kole testovania bola zistená u troch obyvateľov, z ktorých vždy len po dvaja boli priamo z obce Hiadelf, a teda nepresiahla úroveň 0,8%. Testovanie prebiehalo počas celého dňa, za účasti príslušníka armády, dvoch administratívnych pracovníkov obce, troch členov zdravotníckeho personálu z obce, starostu, členov DHZ a dobrovoľníkov. Ľuďom, ktorí sa zúčastnili testovania, bol vydávaný zdravotný certifikát.

Počas mája – decembra sme spoločne s mládežníkmi, zamestnancami obce, miestnou ZO SZPB Hiadelf a dobrovoľníkmi zorganizovali viacero brigád na úpravu a vycistenie okolia Pamätníka „Pod Javorím“, pri miestnom pramene minerálnej vody – Hiadelská Kyslá a aj na Zbernom dvore.

Deti strávili v lete päť dní zo svojich letných prázdnin v týždenomtáboре pod záštitou ERK-a, ktorý finančne podporila aj naša obec.

Obec Hiadelf bola spomenutá v roku 2020 v médiách opäť niekol'kokrát. Vo februári bol nakrútený šot pre Televíkend na RTVS, ďalej to boli články v SME ohľadom problémov so zabezpečovaním príimestskej autobusovej dopravy, v Aktualitách a na SME články o problematike premnožených medveďov, v rádiu Regina boli dva príspevky: jeden z farmy Lipa a druhý sa týkal 2. kola celoplošného testovania na Covid-19 a na webových portáloch boli publikované články ohľadom havárie osobného auta, ktoré v rýchlosťi vyletelo na železničnú trať pri ceste medzi obcami Lučatín a Hiadelf.

Počas októbra sme v obci dokončili administráciu a fotodokumentáciu hrobových miest na miestnom cintoríne. Počas tohto procesu sme doriešili viacero chýbajúcich nájomných vzťahov k hrobovým miestam, snažili sme sa doriešiť aj určité nezrovnalosti s existujúcimi nájomcami, ktoré sa týkali najmä drobných opráv chýb, presného určenia hrobových miest na mape pasportizácie. Vďaka tomuto kroku a následnému správnemu pokračovaniu v určovaní a evidencii ďalších hrobových miest máme opäť ďalšiu agendu, ktorá je správne spracovaná pre naše budúce generácie.

Dňa 05. 12. zavítal do našej obce Mikuláš. V spolupráci s Jeep Wrangler Club Slovakia sme v tăžkej pandemickej situácii, kedy bolo všetko naokolo zavreté, platili výrazné obmedzenia, ako i zákaz zhromažďovania sa viacerých osôb, rozdali deťom 80 mikulášskych balíčkov. Aby sme neporušili nariadenia vlády a RUVZ, našli sme spôsob, ako balíčky porozdávať. Jednoducho ich priniesol Mikuláš s čertom priamo k deťom na džípoch takmer domov. ☺ Popri rozdávaní mikulášskych balíčkov sa obyvatelia obce mohli potešiť pohľadom na vyzdobené a osvetlené džípy, ktoré aspoň na chvíľu pripomenuli aj blížiaci sa čas Vianoc.

12. 12. sa pred kultúrnym domom osadil vianočný stromček spoločne s vianočným osvetlením a miniatúrou „Betlehema“ pred miestnym kostolom.

Počas roka 2020 sa v obci Hiadeľ uskutočnili viaceré väčšie, či menšie brigády, alebo iné aktivity, ktoré tu nie sú detailnejšie spomenuté. Či už boli organizované individuálne, alebo pod hlavičkou obce či organizácie pôsobiacej v obci, za každú pomoc na zveľadení našej obce patrí všetkým zúčastneným veľké ĎAKUJEM.

INVESTÍČNÉ A ĎALŠIE FINANČNE VÝZNAMNÉ AKTIVITY PREBIEHAJÚCE V OBCI V ROKU 2020

Začiatkom roka sme sa rozhodli pre pokračovanie v rekonštrukcii vnútorných priestorov budovy miestneho kultúrneho domu. Vzhľadom na nepekný stav priestorov vstupnej chodby a schodiska k už zrekonštruovaným a pekným priestorom na 1. poschodie sme sa rozhodli zrealizovať rekonštrukciu tak, aby bola ukončená v celom využívanom trakte budovy (t. j. po vstupe do ľavého krajiného vchodu do budovy KD). Po zhodnotení stavu elektroinštalačie sme pristúpili aj k tejto rekonštrukcii tak, aby bola v tomto trakte úplne nová elektroinštalačia vrátane prvkov osvetlenia. Kedže bola plánovaná aj dovýmena okien a dverí na celej budove KD, t. j. aj v posilňovni, po dohode s užívateľmi posilňovne a ich príslušbe, že sa čiastočne budú podieľať na pomoci a práciach, sme rekonštrukčné práce začali i v posilňovni. Po dohode s OZ Hiadlovčan sa do posilňovne zakúpilo vybavenie a výsledkom je pekný, slušný a plnohodnotný priestor pre obyvateľstvo na šport, rekreačiu a trávenie voľného času. Investícia spolu cca 7.000 eur.

Dovýmena okien a dverí v budove KD.

Od poslednej výmeny okien a dverí v predošlých rokoch ostali v priestoroch budovy KD nevymenené okná v zadnej časti budovy vrátane zadných vstupných vchodových dverí do sály KD a vnútorných dverí medzi vestibulom a sálou KD. V rámci tejto akcie sa vymenilo aj výdajné okienko v kuchynke pri sále KD. Po týchto práciach sú vymenené všetky okná a dvere v budove, a keďže budova nie je zateplená, malo by pŕist' aspoň k čiastočnému zníženiu tepelných strát pri vykurovaní. Investícia cca 8.000 eur.

Rekonštrukcia verejného vodovodu v Uličke k ovčínu.

Predĺženie verejného vodovodu pri ihrisku.

V roku 2020 sme po dohode a podpisanej zmluve ešte v roku 2019 so spoločnosťou Veolia pristúpili k prácam na poslednej etape rekonštrukcie verejného vodovodu v obci. Týmto už len na záver konštatujeme, že verejný vodovod máme ako jedna z mála obcí na Slovensku úplne zrekonštruovaný a dodávky pitnej vody by mali byť v omnomo lepšej kvalite aj počas letných období.

Počas rekonštrukcie verejného vodovodu sme sa z objektívnych dôvodov na obecnom zastupiteľstve dohodli aj na predĺžení verejného vodovodu k plánovanej IBV pod futbalovým ihriskom tak, že to bude zastrešovať obec, keďže doteraz akékoľvek rekonštrukcie verejného vodovodu riešila obec pre všetkých obyvateľov bez rozdielu a bezplatne, a zároveň aby v budúnosti nevznikali spory. Predĺženie je zatiaľ ukončené nadzemným hydrantom. Pri predĺžení vodovodu sme v polovici trasy urobili aj odbočku verejného vodovodu pre potreby futbalového ihriska a rekreačnej chatky, a zároveň sme tiež urobili prípravné práce pre zriadenie meraného odberného miesta, napokolko futbalové ihrisko nemá merané odberné miesto a poplatky za odber sú riešené paušálne. Obec sa na týchto práciach podieľala sumou 10.000 eur.

Výstavba rekreačnej chatky v Potôčku (len stavba, bez vybavenia).

Ku koncu roka 2020 sa ukončili stavebné práce na rekreačnej chatke v lokalite Potôčok. Návrh na rekonštrukciu chatky vzíšiel ešte počas rokovania zastupiteľstva v minulom volebnom období po ukončení nájomnej zmluvy pre Poľovnícke združenie TORYSA MEDZIBROD - skupina Hiadel'. Rekonštrukciou chatky získala obec plnohodnotný priestor na akékoľvek účely alebo využitie pre obyvateľstvo alebo aj širokú verejnosť. Pôvodný zámer počítal s jednoduchou stavbou s jednou veľkou spoločenskou miestnosťou na prízemí a zázemím a jednou otvorenou miestnosťou spojenou so schodiskom na 1. poschodie. Počas stavby sme po prehodnotení pristúpili k menším zmenám, ktoré vyplývali z lepšieho a bezpečnejšieho využitia priestoru

zázemia pod schodiskom, schodisko a aj miestnosti sa uzavreli na samostatné úseky so samostatným vstupom. Na rekonštrukciu rekreačnej chatky si obec vzala úver vo výške 25.000 eur. Celá stavba stála aj s prácami naviac necelých 39.000 eur. Zvyšok dofinancovala obec zo svojich vlastných zdrojov. Obec pri účelnosti a efektívnej využiteli financií počítajú aj s príjmami za prenájom tohto priestoru v budúcnosti, čím predpokladáme, že sa časť investície v dohľadnej dobe vráti, a zároveň došlo aj k zhodnoteniu majetku obce. A obzvlášť v čase, keď kvôli situácií s koronavírusom bude väčšina obyvateľov obce, ale aj občanov SR, zvažovať trávenie dovolenky na Slovensku.

Budovanie ďalších odstavných miest pre potreby parkovania.

Aj počas roka 2020 sme sa snažili dodržať svoje slovo a pokračovať v budovaní a zlepšovaní situácie v oblasti parkovania osobnými motorovými vozidlami v obci.

Na dolnom konci, v súčinnosti s rodinou Pyšných, vznikli ďalšie štyri miesta na státie vozidiel tak, aby prípadné parkovanie áut obyvateľov žijúcich v tejto lokalite (alebo ich rodín a návštěv) – aj vzhľadom na neprehľadnosť v zákrute – bolo bezpečné. Zároveň sme docieliли parkovanie mimo úrovne jazdného pruhu na ceste III. triedy. Tento priestor bol najmä v zimných mesiacoch počas výkonu zimnej údržby ciest nebezpečný a kritický a bol predmetom viacerých sťažností nielen zo strany správcu cesty, ale aj od ďalších strán.

Ďalšie (zatial' dočasné) miesto na parkovanie vzniklo po odstránení drevárne pri RD súp. č. 130.

Veríme, že momentálny stav bude viesť k lepšej bezpečnosti na cestách, a zároveň tým obec významne prispela k svojmu sľubu zlepšiť situáciu v oblasti parkovacej politiky. Už len ju dodržiavať.

Kontajnerové stojiská – doplnenie.

Počas roka 2020 sa v obci doplnili stojiská ďalšími kontajnermi. Pribudli kontajnerové stojiská v lokalite:

- Rákytie otočka
- Pri zbernom dvore

Aj vzhľadom na zriadenie zberného dvora považujeme otázku zabezpečenia kontajnerovými stojiskami pre obyvateľstvo tak, aby ku nim mal každý čo najbližšie, za vybavenú. Už len dodržiavať poriadok, čistotu a postupne tak zvyšovať úroveň separácie odpadov na vyššie úrovne.

Revitalizácia okolia minerálneho prameňa Hiadeľská Kyslá – pokračovanie.

Počas jarných, letných a jesenných mesiacov sme pokračovali v revitalizácii okolia prameňa. V priestore medzi altánkami i povyše horného altánku sme odstránili ďalšie veľké skaly a opäť čiastočne splanirovali a vysiali trávou. Došlo aj k betonáži rámov a podlahy v hornom altánku, do ktorých sme koncom roka osadili platne, ktorými došlo k prekrytiu prameňa. Vo vnútri pod rámom sme ešte dobetónovali nerezovú obrubu s vrchnákom kvôli padaniu nečistôt.

Počas roka sme Lesy SR požiadali o prevod vlastníctva objektov Hiadeľskej Kyslej do majetku obce.

Rekonštrukcia ďalšej časti oplotenia a vypilovanie náletových drevín na miestnom cintoríne.

Z dôvodu poškodzovania okrasnej výsadby a ďalších drobných škôd vznikajúcich na hrobových miestach a následných sťažnostiach obyvateľov sme ku koncu roka pristúpili ešte k príprave súťaže na výber dodávateľa ďalšej - poslednej časti poškodeného a neexistujúceho

oplotenia na miestnom cintoríne a jeho následnej realizácii počas mesiaca decembra. Súčasťou oplotenia sú aj 3 brány, ktoré sú primárne určené na údržbu oplotenia a prístup k priestoru za úradnou tabuľou počas údržby miestneho cintorína, kde dochádzalo k tvorbe čiernych skládok a ich odstraňovania na náklady obce.

V rámci prác na cintoríne sme počas leta požiadali OÚ BB a ŠOP o povolenie na výrub drevín na miestnom cintoríne jednak ohrozujúcich príahlé hrobové miesta a v ďalšom ako prípravu na rozšírenie hrobových miest, príp. zriadenie urnového hája.

Realizácia ďalších geometrických plánov spojených s vysporiadaním pozemkov od SPF. Pomoc obyvateľom pri vysporiadaní pozemkov, resp. pri zmene vlastníckych vzťahov.

Aj počas roka 2020 sme pokračovali v krokoch súvisiacich s vysporiadaním pozemkov. Obec dala spracovať ďalšie geometrické plány, prostredníctvom ktorých by sme chceli úplne vysporiadať všetky doteraz nevysporiadane komunikácie, a zároveň sme začali aj s vysporadúvaním pozemku pod drevenicou (Bandúr), na mieste ktorej by obec chcela realizovať projekt pamätnej izby, resp. využitia pre cestovný ruch a propagáciu obce.

V rámci pomoci pri vysporiadaní pozemkov a zápisе stavieb do katastra nehnuteľností sme aj v roku 2020 vyšli v ústrety viacerým obyvateľom, ktorí prejavili svoj záujem vysporiadať si nehnuteľnosti a požiadali obec o súčinnosť a pomoc. V tejto súčinnosti budeme pokračovať aj nadálej.

Zberny dvor - Vybudovanie zázemia - unimobunky + udržiavacie práce.

Zberny dvor už bol počas roka v čiastočnej prevádzke. K zbernému dvoru sme museli vytvoriť zázemie a vnútorný priestor pozemku vrátane oplotenia upraviť a vyčistiť. Od spoločnosti Pepas sme získali rám unimobunku, ktorý sme si svojpomocne opláštili a bunku vytvorili úplne nanovo. Tu sa chcem osobne podakovať všetkým, ktorí si aj počas sprísnených opatrení, respektíve dištančného vzdelávania našli čas a pomohli obci s prácam na zbernom dvore. K unimobunku sme počas rekonštrukcie verejného vodovodu v Uličke k ovčínu potiahli samostatný prívod vody s vodomernou šachtomu pre prípad požiaru, resp. pre obsluhu zberného dvora.

Na záver znova zopakujem, že podákovanie patrí všetkým, ktorí nám svojim podpisom umožnili vysporiadať pozemok na tento verejnoprospešný účel pre všetkých obyvateľov obce. ĎAKUJEME.

ROK 2020 V OBCI NA FOTKÁCH

SPRÁVA O ČINNOSTI OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA OBCE HIADEL V ROKU 2020

Súčasné obecné zastupiteľstvo obce Hiadel (ďalej len „OcZ“) bolo zvolené vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konali 10.11.2018. Poslanci sa svojho mandátu ujali na ustanovujúcom zasadnutí 3. 12. 2018. Volebné obdobie trvá do roku 2022.

V obecnom zastupiteľstve je sedem poslancov a poslankýň: Ing. Ján Tončík, PhD., Mgr. Zuzana Zvarová, Marián Fúdar, Martin Kútik, Ľubomír Slávik, Mgr. Iveta Šimičková, Lucia Fúdorová. K 20.09.2020 sa p. Lucia Fúdorová vzdala mandátu poslankyne OcZ a na jej miesto nastúpila náhradníčka podľa počtu hlasov - p. Jana Miková, ktorá sa svojho mandátu ujala zložením sľubu poslanca OcZ na zasadnutí dňa 22.09.2020.

Zasadnutia OcZ v roku 2020

V roku 2020 OcZ zasadalo 7x na riadnych zasadnutiach: 27.02., 12.05., 30.06., 28.07., 22.09., 18.11. a 15.12. Obsah a závery jednotlivých zasadnutí OcZ sú uvedené v zápisniciach a uzneseniach, ktoré sú zverejnené na webovej stránke obce www.hiadel.sk a sú k dispozícii k nahliadnutiu aj na Obecnom úrade v Hiadli.

OcZ na zasadnutiach v priebehu roka 2020 schválilo šesť všeobecne záväzných nariadení obce (ďalej len „VZN“):

1. VZN č. 1/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Hiadel a o prevádzke Zberného dvoru Hiadel'
2. VZN č. 2/2020 o zvláštnom užívaní komunikácií
3. VZN č. 3/2020 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
4. VZN č. 4/2020 o parkovaní a odstavení vozidiel na miestnych komunikáciách a verejných priestranstvách
5. VZN č. 5/2020 o miestnych daniach na území obce Hiadel'
6. VZN č. 6/2020 obce Hiadel o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a iného školského zariadenia so sídlom na území obce Hiadel na rok 2021

Všetky VZN sú zverejnené na webovej stránke obce a sú k dispozícii k nahliadnutiu aj na obecnom úrade.

Komisie OcZ

OcZ má v zmysle platného Štatútu obce Hiadel zriadené ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány tieto komisií: finančnú, na ochranu verejného poriadku, životného prostredia a výstavby, kultúrno-školskú a športovú, sociálno-zdravotnú, na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu a na prešetrovanie sťažností.

V roku 2020 vyššie uvedené komisie, s výnimkou finančnej komisie, nezasadali, a to jednak z dôvodu vzniknutej pandemickej situácie, ako i z dôvodu, že zo strany obce neboli komisiám dané podnety na prešetrenie alebo prerokovanie.

Finančná komisia pod vedením jej predsedníčky Mgr. Ivety Šimičkovej zasadala 8x. Na zasadnutiach prerokúvala a dávala stanoviská:

- k úprave rozpočtu obce Hiadel počas roka v jeho príjmovej a výdavkovej časti. Jednotlivé položky rozpočtu boli vždy upravené vzhľadom na aktuálny stav jeho čerpania a vzniknutých požiadaviek.
- k zámerom prevodu majetku na základe osobitného zreteľa v zmysle zákona 138/1991 v súlade s § 9 odst. 8 písm. e. v K. ú obce Hiadel.

- v spolupráci s ekonómom OÚ Mgr. Michalom Šagátom členovia finančnej komisie pripravili návrh rozpočtu obce Hiadeľ na roky 2021 - 2023. Do návrhu rozpočtu boli premietnuté zmeny v príjmovej časti vzhľadom na návrh VZN č. 4/2020 o parkovaní v obci, VZN č. 5/2020 o miestnych daniach, VZN č. 3/2020 o miestnom poplatku za KO, DSO a avizovaný výnos dane z príjmov samospráve na predmetné rozpočtované obdobie. Výdajová časť rozpočtu zohľadňuje programové ciele a kapitálové výdavky týkajúce sa predmetného rozpočtového obdobia obce Hiadeľ ako aj ZŠ s MŠ Hiadeľ.

Ďalšie aktivity OcZ:

Výberové komisií

V roku 2020 boli poslanci a poslankyne OcZ starostom menovaní do výberových komisií, ktoré sa konali 27.01. a 12.02. a týkali sa výberu dodávateľa na okná a dvere v budove KD.

Na vysvetlenie obyvateľom obce uvádzame, že väčšie investičné aktivity obce ako bola rekonštrukcia chatky v Potôčku alebo pripravovaná rekonštrukcia Požiarnej zbrojnice sa neriešia cez výberovú komisiu, zloženú z poslancov obecného zastupiteľstva, ale realizujú sa formou verejného obstarávania. To znamená, že dodávateľa týchto prác nevyberá obecné zastupiteľstvo, ale rieši sa to cez oprávnenú osobu poverenú verejným obstarávaním.

Ples rodákov

V spolupráci so starostom obce sa niektorí poslanci a poslankyne obecného zastupiteľstva ako aj hlavná kontrolórka obce podielali na organizovaní ďalšieho ročníka Plesu rodákov, ktorý sa konal 08.02.2020 (plagát a pozvánky na ples, príprava a výzdoba sály KD, ceny do tomboly, obsluha počas konania plesu, upratovanie po plese, atď.).

Krízový štáb obce

Okrem zasadnutí OcZ a finančnej komisie v roku 2020 bol viackrát zvolaný aj krízový štáb obce, zložený zo starosta, poslancov OcZ a členov DHZ Hiadeľ. Predmetom zasadnutí krízového štábu (12.03., 26.03., 25.10.) bola vzniknutá situácia spojená s pandémiou koronavírusu SARS-CoV-2 a prijímanie opatrení v zmysle nariadení vlády SR na území obce.

Záver

Faktom je, že vzniknutá pandemická situácia spojená so šírením koronavírusu SARS-CoV-2 a ochorením Covid-19 a vládou prijímanými opatreniami, núdzovým stavom, atď., od marca 2020 ochromila nás život v mnohých ohľadoch. Tradičné každoročne organizované podujatia ako Deň detí, Deň obce spojený so súťažou o najlepší Hiadlovský Krumplovník a iné akcie sa nemohli uskutočniť. Napriek tomu, obecná samospráva sa aj počas tohto obdobia snažila plniť si svoje úlohy a povinnosti voči obyvateľom a zabezpečovať všetky svoje funkcie, ktoré jej zo zákonov vyplývajú.

Tento cestou chceme podakovať za spoluprácu v uplynulom období: starostovi obce O. Snopkovi, hlavnej kontrolórke Ing. D. Blaškovičovej, členkám a členom komisií, zamestnancom Obecného úradu v Hiadli, zamestnancom ZŠ s MŠ Hiadeľ, DHZ, ZO SZPB a ďalším zložkám pôsobiacim v obci, a taktiež dobrovoľníkom, ktorí sa svojou činnosťou snažili prispieť k rozvoju obce.

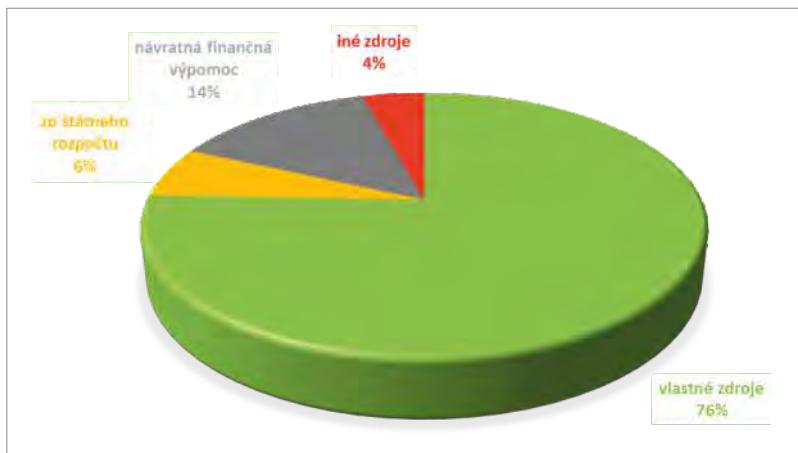
Mgr. Iveta Šimičková a Mgr. Zuzana Zvarová

OBEC HIADEL V ČASE MIMORIADNEJ SITUÁCIE

Pandémia spôsobená ochorením COVID-19 v roku 2020 negatívne ovplyvnila finančnú situáciu obcí a miest. Pandémia so sebou priniesla nielen zníženie príjmov, ale aj zvýšenie výdavkov spojených so zmierňovaním dosahov a odstraňovaním dôsledkov pandémie. Zníženie príjmov bolo zapríčinené najmä výpadkom dane z príjmov fyzických osôb, ktorá tvorí podstatnú časť príjmov samospráv.

Vláda SR rozhodla, že ako kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 poskytne obciam bezúročné návratné finančné výpomoci. Prognózovaný výpadok dane pre obec Hiadeľ predstavoval podľa Ministerstva financií SR sumu 27 943 €. Obecné zastupiteľstvo obce Hiadeľ, ako jediný orgán obce oprávnený rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, sa na svojom zasadnutí dňa 22. septembra 2020 uzneslo na prijatí finančnej výpomoci od štátu vo výške 27 943 €. Prijatú výpomocu schválenej Uznesením obecného zastupiteľstva č. 49/2020 predchádzalo STANOVISKO hlavnej kontrolórky obce Hiadeľ, ktoré potvrdilo splnenie zákonom ustanovených podmienok pre jej prijatie obcou, a to dodržanie limitov dluhu a dlhovej služby. Obec prijatú návratnú finančnú výpomoc použila do 31.12.2020 príne účelovo a v plnom rozsahu na výkon samosprávnych pôsobností obce v oblasti cestnej dopravy (na údržbu vodovodných prípojok) a v oblasti všeobecnych verejných služieb. Obec má povinnosť prijatú finančnú výpomoc splatiť počas 4 rokov s odkladom prvej splátky do roku 2024 a poslednou splátkou v roku 2027.

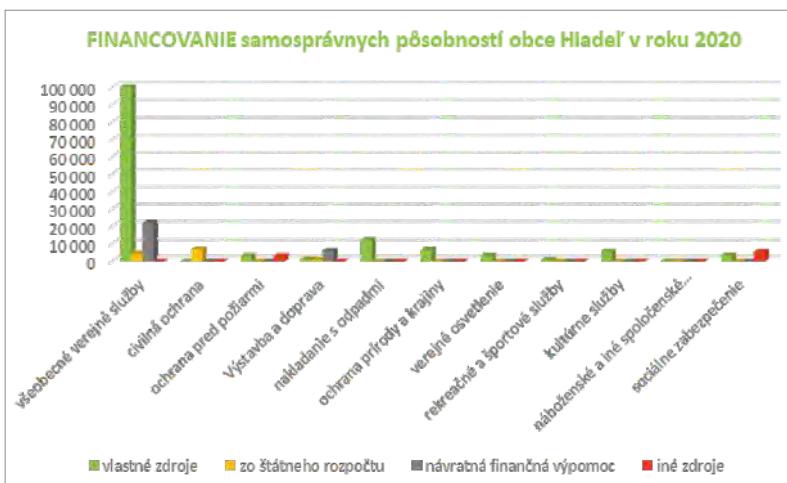
Nasledujúci graf vyjadruje percentuálny podiel jednotlivých zdrojov financovania výdavkov obce Hiadeľ v rozpočtovom roku 2020:

Pandémia úzko súvisí aj s civilnou ochranou obyvateľstva. Výdavky obce vynaložené v roku 2020 na civilnú ochranu zodpovedali celkovej sume 7 061 € a boli použité najmä na zabezpečenie celoplošného testovania na ochorenie COVID-19 s cieľom znížiť riziká ohrozenia života a zdravia obyvateľstva obce a zamedziť šírenie a pôsobenie následkov vyhlásenej mimoriadnej situácie. Výdavky na civilnú ochranu sú povinne financované zo štátneho rozpočtu a tieto boli v plnom rozsahu z rozpočtu štátu aj prefinancované.

Obec v roku 2020 financovala okrem civilnej ochrany aj všeobecné verejné služby, ochranu pred požiarmi, výstavbu a dopravu, nakladanie s odpadmi, ochranu prírody a krajiny, verejné osvetlenie, rekreačné a športové služby, kultúrne služby, náboženské a iné spoločenské služby a sociálne zabezpečenie.

Podiel jednotlivých zdrojov financovania výdavkov bežného rozpočtu obce v roku 2020 podľa oblastí samosprávnej pôsobnosti obce vyjadruje nasledujúci graf:

Rozpočtový rok 2020 ale neboli len o pandémii a izolácii, ale aj o realizácii a naplnení plánov obce vo forme investičných aktivít. Uplynulý rok priniesol obci Hiadel' a jej obyvateľom predĺženie verejného vodovodu, novovybudovaný zberný dvor, rekonštrukciu oplotenia na miestnom cintoríne, úpravy prameňa Hiadeľská Kyslá či rekonštrukciu chatky v Potôčku. Výdavky kapitálového rozpočtu obce predstavovali celkovú sumu 70 063 €. Investičné výdavky sú pozitívnym a vysoko žiadaným aspektom pôsobnosti každej obce a ich realizáciu obcou Hiadel' v tak ekonomicky náročnom rozpočtovom roku, akým bol rok 2020, vysoko oceňujem.

Ing. Dana Blaškovičová
hlavná kontrolórka obce Hiadel'

V roku 2020 sa nám podarilo v rámci darovania 2 (3) % z dane za rok 2019 vyzbierať sumu **2282,13 €**.

Finančie boli použité v súlade so stanovami Občianskeho združenia Hiadlovčan, a to najmä na spolufinancovanie činnosti a materiálovo-technického zabezpečenia pri vybavení miestnej posilňovne a minerálneho prameňa Hiadeľská Kyslá. Ďalej boli použité na organizáciu kultúrno-spoločenskej akcie Mikuláš a Jeep Wrangler jazda obcou a ďalších aktivít pod hlavičkou OZ. Finančie boli použité aj na administratívne činnosti, vedenie účtovníctva a činnosti súvisiace s registráciou 2 percent z dane na notárskom úrade. Časť finančných prostriedkov bude použitá v roku 2021 na dovybavenie detskej oddychovej zóny „Za Hrbčokom“ ďalšími prvkami.

Všetkým, ktorí nám darovali svoje 2 (3) percentá z dane, respektíve nás akokoľvek podporili, patrí veľké **ĎAKUJEME**.

SPRÁVA O ČINNOSTI DHZ OBCE HIADEL V ROKU 2020

Na úvod by som chcela pripomenúť, že k významným rokom v našej obci patril rok 1930, keď naši predchodcovia Kl. Spišiak, Juraj Slávik a František Brna založili dobrovoľný hasičský zbor, ktorý v roku 2020 oslavil 90-te jubileum založenia.

Počet členov DHZ je 45, z toho je 11 žien. Výbor DHZ pracuje v 9 člennom zložení: Mgr. Iveta Šimičková (predsedníčka), Emanuel Kútik (podpredseda-veliteľ), Peter Kondelčík (tajomník), Marián Fúdar (preventívár), Ľubomír Balík a Ján Kostúr (strojník), Ing. Katarína Fúdorová (hospodárka-pokladníčka), Marek Balík (brigádnicky referent), Martin Sedliak (člen výboru), funkcia referent mládeže je toho času neobsadená. Revízna komisia pracuje v zložení: Mgr. Slavka Kostúrová (predsedníčka RK), Dagmar Rusnáková a Ľubica Karáseková (členky RK).

Činnosť organizácie je rozpracovaná na základe plánu práce, ktorého jednotlivé akcie a činnosť v minulom roku nám náhle prekazila rozsirujúca sa pandémia ochorenia Covid-19. Kým sa sprísnili opatrenia, stihli sme zrealizovať nasledujúce akcie:

24. januára sa konala výročná členská schôdza.

Ďalšou nami organizovanou akciou bolo fašiangovanie po dedine 22. februára, ktoré bolo spojené s disko zábavou. Zároveň sme si pripomenuli zvyky a tradície z minulosti, tzv. „pochovávanie basy“. O dobrú zábavu sa postarali folkloristi z Priechoda a rodina Lipová.

29. februára sme sa zúčastnili pietneho aktu - rozlúčky s našim dlhoročným členom, starším technikom Blažejom Gazdíkom. Do radov hasičov vstúpil v roku 1974 a hasičskému zboru bol verný až do konca svojho života, neuveriteľných 46 rokov. Za dlhoročnú činnosť bol odmenený medailami Za príkladnú prácu, Za zásluhy a In memoriam Za mimoriadne zásluhy a In memoriam Čestné uznanie ÚzO DPO SR. Bol držiteľom stužky za vernosť 40 rokov. Pohreb sa uskutočnil za účasti domáčich hasičov i hasičov z okrsku. Zosnulého sme na poslednej ceste odprevadili so všetkými hasičskými poctami. Navždy odišiel z našich radov.

26. marca bol ohľásený požiar v katastri našej obce – v lokalite „Chraštička“, ktorý sa hasičom v súčinnosti s ochotnými občanmi Hiadla podarilo uhasiť.

Súťaž „Plameň“ a ani ďalšie akcie a súťaže sa v roku 2020 neuskutočnili.

V dňoch 31. októbra a 7. novembra sa dobrovoľní hasiči podieľali na príprave a zabezpečení celoštátneho testovania na COVID-19 v obci Hiadel. Členovia DHZ boli nápadomocní pri príprave a dezinfekcii odberného miesta a priestorov, či dohliadaní na správny chod počas testovania (upozorňovanie ľudí na hygienické predpisy a rozostupy).

Mgr. Iveta Šimičková
predsedníčka DHZ Hiadel

ROK 2020 Z POHĽADU PREDSEDNÍČKY ZO SZPB V HIADLI

Prekonali sme hektický rok 2020. Takmer rok trvajúca pandémia ničí a ohrozuje ľudí rôzneho postavenia, veku, nielen fyzicky, ale aj psychicky. No pandémia nás nielen individualizuje, ale i spája. Ako cestujúcich na jednej lodi. Záchrana je kolektívna a každý má prispieť konkrétnou službou. Členovia Základnej organizácie slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Hiadli sa svojim postojom a rôznorodou činnosťou k tomu snažili prispieť. Už viac rokov sa niekoľko z nich stará o zeleň a kvetinovú výsadbu pri vstupe do obce. Nebyť ochoty a snahy niektorých členov ZO SZPB a dobrovoľníkov vojnové hroby na miestnom cintoríne by boli dávno zabudnuté. Vďaka nim, starostovi obce, zamestnancom obecného úradu a každoročným brigádam je Pamätník „Pod Javorím“ a Pamätník obetiam v 1. a 2. svetovej vojne pred Kultúrnym domom v Hiadli a jeho okolie dôstojným miestom nielen na spomienku, ale aj na oddych. Čo je však pozitívnym javom, že k členom ZO SZPB a zamestnancom obce sa pripojili aj dobrovoľníci – mestní občania.

V mesiaci jún a august sa uskutočnili brigády na úprave, kosení, vycistení okolia Pamätníka „Pod Javorím“, ako aj pri prameni minerálnej vody „Hiadelšká Kyslá“. Účastníkom týchto brigád: Marte Sedliakové st., Zuzane Slávikovej, Jozefíne Zvarovej, Hedvige Fúdorovej, Bc. Alene Fudorovej, Mgr. Michalovi Šagátovi, Júliusovi Milanovi, Viere Sedliakové, Petrovi Kondelčíkovi, Martinovi Golianovi, Vlastimilovi Šramovi, Márii Gučanovej, a v neposlednom rade starostovi obce Hiadel Ondrejovi Snopkovi za pomoc, ako aj za zabezpečenie chutného obedu, patrí veľké d'akujem.

Počas celého vegetačného obdobia sa uskutočnili tri brigády na kosení miestneho cintorína. Okrem aktivačných pracovníkov, sa do tejto aktivity zapojili: starosta obce Ondrej Snopko, vdp. farský administrátor Martin Uhrík a ekonóm obce Mgr. Michal Šagát. Pri hrabánii a čistení vojnových hrobov boli nápomocné: Bc. Alena Fudorová, Mgr. Iveta Šimičková, Lucia Milanová a Viera Sedliaková. V mesiaci október sa na úprave a čistení miestneho cintorína a vojnových hrobov podieľali: Hedviga Fúdorová, Daša Milanová, Marta Sedliaková ml., Jozefína Zvarová, Magda Filipková, Bc. Alena Fudorová, Peter Kondelčík, Viera Sedliaková, Jozef Kollár, Elena Sedliaková ml.

Veľké d'akujem patrí všetkým, ktorým záleží na prostredí, v ktorom žijeme, bývame, tvoríme naše spoločné hodnoty. Vďaka všetkým, ktorí nezabúdajú na svoje korene, na pamiatku tých, ktorí už nie sú medzi nami.

V roku 2020 sme sa rozlúčili s 3 členmi organizácie: p. Jánom Sedliakom – dlhoročným predsedom, Blažejom Gazdíkom a Alžbetou Gazdíkovou. Česť ich pamiatke.

ZO SZPB k 31.12.2020 mala 21 členov.

Lucia Milanová
predsedníčka ZO SZPB v Hiadli

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU HIADEL

Škola sa v školskom roku 2019/2020 stala nielen výchovno-vzdelávacou inštitúciou, ale aj kultúrnou inštitúciou, ktorá sa významne podieľa aj na aktivitách obce. Medzi ciele školy patrí, okrem iných, poskytnutie takej edukácie žiakom a deťom, ktorá je úzko prepojená so životom obce, jej historiou a geografickou polohou. Aj z tohto dôvodu sa vedenie školy rozhodlo preferovať environmentálne zameranie v smerovaní školy (obec sa nachádza v ochrannom pásme NAPANT) a tvorbu aktívneho občianskeho uvedomovania detí a žiakov a výchovu k hrdosti na svoju obec. Veľký dôraz sa vo výučbe kladie na prepojenie poznatkov so skutočným životom a na vytváranie pozitívneho prostredia. Spolupráca medzi ZŠ a MŠ je úzko prepojená nielen spoločnými aktivitami a prezentáciou kultúrnych programov, ale aj cielenou starostlivosťou detí a žiakov navzájom v bežných školských situáciach.

V tomto školskom roku navštievovalo základnú školu 8 žiakov a materskú školu 17 detí.

V škole a škôlke sme počas roka mali aj tieto aktivity:

Rozlúčka
s predškolákmami

Perinbabka
v MŠ

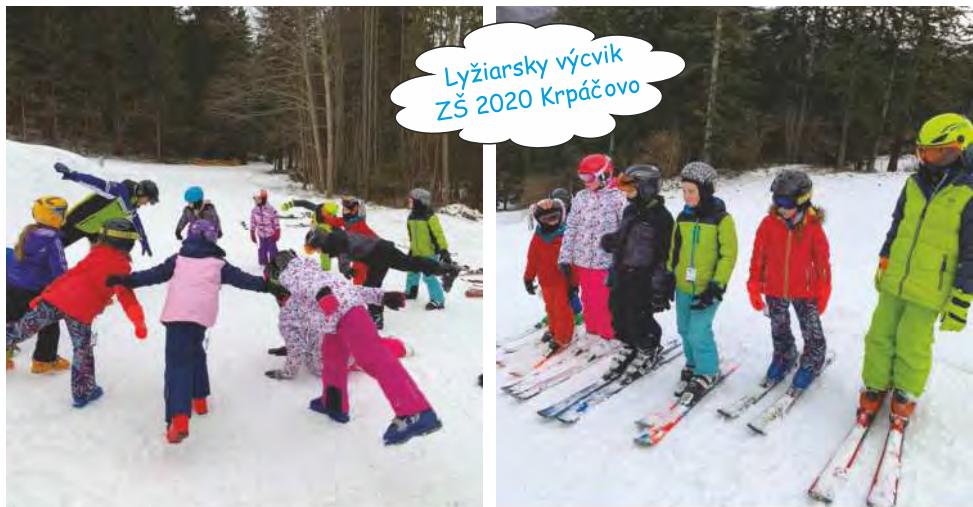
Pre koronavírus sme si karneval s detičkami a žiakmi urobili v priestoroch školy. Náš vesely karneval bol výborný, zasúťažili sme si, zafancovali a boli sme odmenení drobnými maškrtami. Tento rok k nám na karneval, okrem rozprávkových bytostí a zvieratiek, zavítalo aj volské oko :)

Lyžiarsky výcvik
MŠ 2020

Lyžiarsky výcvik úspešne za nami, výborné podmienky, super inštruktori, krásne počasie, bolo nám jednoducho skvele.

Aj naša ZŠ s MŠ sa v minulom školskom roku zapojila do projektu DAJME SPOLU GÓL, ktorý podporuje a rozvíja po celom Slovensku mladé talenty. Dúfame, že po skončení týchto ľažkých časov sa opäť pripravíme k tomuto peknému projektu. Ďakujeme za super pomôcky, už sa tešíme, keď ich znova použijeme.

Na ekovýchovnom programe Správy NAPANT pod názvom "Išla myška briežkom" sme spoznávali potravu ježkov a myšiek. Dozvedeli sme sa, kde bývajú a ako si nesú potravu do svojich domčekov. Ďakujeme tete zo Správy NAPANT.

Počasie na púšťanie šarkanov sme mali parádne. Fúkal vetrik a pritom krásne svietilo slniečko. Po upršaných dňoch počasie ako na želanie.

V piatok 4.12.2020 deti z našej školy od rána v napäti očakávali príchod Mikuláša. Deťom žiarili očká a nevedeli sa ho dočkať. To bolo radostí, veselosť, keď v doobedňajších hodinach zavítal k nám Mikuláš s plným vrecom darčekov. Prišiel aj s čertom. Naštastie, v našej škole sú všetky deti dobré;) Mikuláš sa pýtal detí na dobré skutky, ktoré vykonali. Napríklad, keď sa Mikuláš opýtal Šimonka, aký dobrý skutok vykonal, Šimonko odpovedal: "Už jem polievku."

Aj my sme sa na Vianoce v škole dôkladne pripravili: napiekli a vyzdobili sme medovníčky a potom nasledovala hostina.

„NOVÍ OBYVATEĽIA V OBCI HIADEL“ – VITAJTE!

Už niekoľko rokov počet obyvateľov obce stagnuje. Každoročne nás niekto z našich blízkych, a zároveň pôvodných obyvateľov, opustí. Viacerí pozostalí členovia rodín už majú svoje zázemia inde. Detí v obci sa rodí omnoho menej ako v 70. - 80. rokoch minulého storočia. Ostávajú prázdne domy. Niektoré chátrajú, iné majú využitie ako rekreačné domy a chaty a o niektoré prejavili záujem ľudia, ktorým je život na dedine oveľa bližší ako v meste.

Pri viacerých konverzáciách pôvodných obyvateľov naznieva veta: „Však ja tu tých ľudí už ani poriadne nepoznám“. Vieme, že dobou sme povýšili súkromie a anonymitu na najvyššie priečky v hodnotových rebríčkoch, ale žijeme v malej obci. Chceme, či nechceme, stále o sebe budeme vedieť. Nechceme však, aby sa noví obyvatelia akokoľvek urazili, že chceme vyzvedať a nazerať do ich súkromia. Chceme ich týmto privítať a pár slovami predstaviť. Aby sme pri akejkoľvek konverzáции, či popise domu (aj v konverzáciách o inom) nemuseli hovoriť, ten na tom Subaru na zákrute na dolnom konci, či ten na tom Fiate Freemont (ale ktorom, keďže sú dva), alebo ten na tom bielom Golfe v strede dediny pod krčmou...

Z tohto dôvodu sme sa rozhodli dať pristáhovaným obyvateľom krátky dotazník, v ktorom sme zisťovali, aký je počet členov ich domácnosti, ako dlho noví obyvatelia už žijú v obci, kde bývali predtým, ako sa prestáhovali do Hiadla. Zároveň nás zaujímalo, ako vnímajú obec Hiadel, v čom vidia plusy a mínusy, resp. výhody a nevýhody bývania v obci, s čím sú spokojní a naopak, s čím nie. Taktiež mohli uviesť ďalší komentár, pripomienku, návrh alebo niečo viac o nich.

Z oslovených pristáhovaných obyvateľov vyplnené dotazníky doručilo 7 rodín, tu sú ich odpovede a pohľad na život v obci:

Rodina Ďuránová (č. d. 17) má celkom 5 členov, v Hiadli bývajú od roku 2016, predtým bývali v Košiciach. Ako plusy bývania v Hiadli uviedli: „blízko do mesta, krásna príroda, pokojná dedina.“ Minusom je „veľmi úzka cesta aj do dediny, aj v dedine.“ Ďalej uviedli, že „problémom asi nie je prehnané súkromie a anonymita, ale veľakrát málo času po práci a popri rodine.“

Rodina Hromadová (č. d. 34) má celkom 3 členov, v Hiadli bývajú od roku 2018, predtým žili v obci Staré Hory a v Banskej Bystrici. Výhodou bývania v obci Hiadel je: „krásne okolie a príroda, pokoj od ruchu áut, informovanosť v obci, dobrý starosta“, nevýhody neuviedli.

Rodina Bellová (č. d. 43) má 4 členov (Alica, Michal a deti Miško a Samko), v Hiadli žijú od roku 2017, predtým bývali v Sásovej v Banskej Bystrici. Medzi pozitívne stránky bývania v obci zaradili: „separovanie odpadu, v tejto dobe – pravidelné testovanie na COVID, perfektné detské ihrisko, obchod, kde nakúpim všetko potrebné, zberný dvor, malá komunita (to ale považujem aj za minus).“ Ako negatívum vnímajú to, že v obci nie je zavedený plyn. Ďalší komentár, pripomienka, návrh alebo niečo viac o sebe/vás (nemusí byť, ale poteší): „Sme mladá štvorčlenná rodina, ktorá sa snaží využiť to, čo táto obec ponúka. Deti si pochvalujú detské ihrisko, radi spolu chodíme na prechádzky do prírody a zúčastňujeme sa podujatí (krumplovník...) Sme radi, že táto obec má šikovného starostu a veci tu fungujú tak, ako majú.“

Rodina Šimková (č. d. 93) má 2 členov, v Hiadli bývajú od roku 2019, predtým žili v Banskej Bystrici a Slovenskej Ľupči. Za výhodu bývania v Hiadli pokladajú „vidiecke prostredie“, nevýhody neuviedli.

Rodina Droppanová (č. d. 169) má 4 členov, v Hiadli žijú od roku 2017, predtým bývali v Jasení. Ako plusy bývania v obci uviedli nasledovné: „žijeme v srdci prírody, do B. Bystrice je blízko, deti majú detské ihrisko, futbalové ihrisko.“ Mínusom je, že: „staršie deti nemajú veľa možností.“

Rodina Komorová (č. d. 194)

„V prvom rade by som chcel vyjadriť svoju podporu tejto aktivite z Vašej strany i keďže ja som osobou, ktorá o sebe veľmi nerada zverejňuje akékoľvek informácie, či už osobnej alebo rodinnej povahy. Tu som však urobil výnimku, nakoľko o nás aj tak každý v obci vie a vie, že to je ten, tá, čo bývajú v Robovom dome. (Poznámka spracovateľov: Jonášom.) Skôr je to naopak a ja sa pýtam známych a susedov, kto je ten, kto je tá. V zásade to tak na dedinách funguje, nových si všimnú všetci.“

Pokial' ide o pozitíva obce Hiadel', naozaj sa jedná o obec, ktorá je situovaná do krásnej prírody a so scenériou okolitých kopcov a najmä panorámovou Kozieho chrbta predstavuje vec, ktorú si každý návštevník vrátane mňa všimne. Keďže však už nie sme návštevníci, ale obyvatelia, ktorí sem už nechodia len na návštevu, samotné fungovanie obce sa nás ako obyvateľov dotýka. Za nás môžem povedať, že za necelé dva roky, ako sme sa našťahovali, som sa nestrelol (našťastie) s negatívnym prijatím alebo nejakými inverktívnymi reakciami zo strany iných obyvateľov a najmä, čo je pre nás podstatné, zo strany najbližších susedov, s ktorími máme, dovolím si povedať, veľmi dobré vzťahy. Taktiež veľmi pozitívne hodnotím fungovanie a „obslužný personál“ (pozn. dúfarm, že sa chlapí neurazia) zberného dvora, ktorý potrebujeme všetci, ale najmä my novo pristáhovaní pri rôznych prerábkach. Naozaj je to veľká pomoc, keďže nie je potrebné odpad vyuvázať do Šalkovej. V neposlednom rade mám veľmi pozitívnu skúsenosť aj s fungovaním obecného úradu. Skoro som zabudol ako plus oceniť wifi pripojenie a najmä možnosť fungovať na optickom internete v rámci obce, ktorý nie je samozrejmost'ou a mnohí moji priatelia, ktorí bývajú aj v oveľa väčších a bohatších obciach, netušiac, kde je Hiadel', otvárali oči.

K negatívam, s ktorými sa stretávam v obci a ktoré je možné považovať za mínus, je kvalita ovzdušia, najmä v zimnom využívanom období, čo je logické, keďže nemáme plyn a všetci potrebujeme kúriť. Je však obrovský rozdiel v tom, keď sa kúri suchým drevom, prípadne peletami, ako keď sa kúri všetkým, čo dom dal a zhorí. Keď vidím, ako dym doslova teče z niektorých komínov, ráno a večer sa nedá otvoriť okno a vyvetrať, prípadne v jarnom období si posedieť v záhrade, lebo sa páli bordel, tak to ma irituje. Ruku na srdce, všetci si potrebujeme niečo na záhrade popáliť, ale niektorí obyvatelia to poňali spôsobom pálenia čarodejníc, prípadne kladení bengálskych ohňov, čo nie je správne. Za ďalšie negatívum považujem neexistenciu kanalizácie, voľne pobehujúcich psov po obci a rýchlo jazdiace autá po obci. Keď vidím, ako liazka s plne naloženým drevom sa valí dole dedinou, je len otázkom času, kedy sa niečo stane a potom je už neskoro, preto mi napadlo, či by nestálo za úvalu v niektorých častiach obce namontovať spomaľovačov. V prípade, ak by to bolo možné, boli by sme radi, keby sa pristavil ešte jeden kontajner na papier oproti nášmu domu, samozrejme, dá sa to odnieť aj na iné stojisko, čo aj bežne robíme, ale človek je tvor pohodlný. O fenoméne plastov v potoku sa ani nejdem zmieňovať, o tom sa už popísalo dosť.

Záverom by som chcel vyslovíť podľakovanie všetkým, ktorí sa podieľajú na fungovaní obce a jej kultivácií, či už v rámci svojho povolania, alebo aj v rámci voľného času, pričom niektorí z nich aj nám osobne v začiatkoch pomohli.“

Rodina Pyšná (č. d. 195) má 3 členov. Tu sú ich odpovede: „V obci Hiadel' bývame od roku 2016. Predtým sme bývali v dome na sídlisku Fončorda v Banskej Bystrici. Bývanie v obci sme si vybrali z dôvodu vzdialenosť a vybavenosti. Keďže sme sa sem našťahovali, tak nevýhody sme nezaznamenali. Jeden z mála nápadov pre rozvoj obce by sme mali, dať do poriadku interiér kultúrneho domu, ktorý by bol pre obyvateľov pýchou a v prípade potreby by sa

priestory dali používať na kultúrne a spoločenské akcie. „Ďalší komentár, pripomienka, návrh alebo niečo viac o vás: „V roku 2015 sme začali hľadať chalupu na rekreáciu, aby sme unikli pred našimi staršími deťmi. Podarilo sa nám nájsť domček, ktorý strašil pri pohľade. Tak sme začali postupne s rekonštrukciou interiéru a neskôr exteriéru, ktorá trvá dodnes. Sme rozvetvená rodina s 5 deťmi, z čoho štyri sú samostatné a pre radosť a omladnutie máme Evičku. Jedného dňa sa väčšie deti osamostatnili a ostali sme tria, manželku napadlo sa preštáhovať. A tak sme sa stali občanmi obce. Nesmiem zabudnúť spomenúť super susedov, na ktorých sme mali šťastie, čo nebýva často.“

Všetkým vyššie uvedeným rodinám za vyplnenie dotazníkov veľmi pekne ďakujeme. Každá pochvala poteší a motívuje, ale aj negatívne vnímané javy sú pre nás cenným podnetom, čo ešte môžeme v obci zlepšiť a čím sa máme zaoberať.

O. Snopko, Z. Zvarová

ROK 2020 V OBCI NA FOTKÁCH

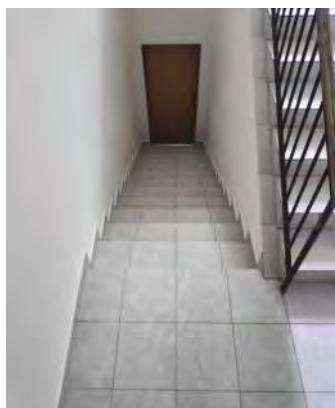
A ČO V ROKU 2021?

- Rekonštrukcia Pamätníka „Pod Javorím“
- Rekonštrukcia ďalších vnútorných priestorov v budove kultúrneho domu
- Dovýbavenie rekreačnej chatky, úprava a revitalizácia okolia, výstavba oplotenia
- Rekonštrukcia Požiarnej zbrojnice v obci
- Výmena osvetlenia v ďalších miestnostiach budovy ZŠ s MŠ Hiadeľ a OcÚ za LED
- Rekonštrukcia elektrickej prípojky k futbalovému ihrisku a chatke v Potôčku
- Výmena ampliónov verejného rozhlasu na hornom konci obce
- Rekonštrukcia elektrickej prípojky v budove kultúrneho domu a ďalšie čiastkové výmeny elektroinštalačie v stavebných úsekokoch v budove KD Hiadeľ
- Doplnenie ďalších hracích a cvičebných prvkov v oddychovej zóne v lokalite „Za Hrbčokom“, úprava okolia, výsadba drevín a trávnika, osadenie turistickej tabule
- Spracovanie a tlač podrobnej turistickej mapy obce a pridružených obcí bývalého „Lúpčianskeho panstva“ vrátane cyklotrás a ďalších zaujímavých miest v tejto lokalite
- Príprava drevnej hmoty a peliet na vykurovaciu sezónu 2021/2022
- Vysporiadanie pozemkov na ďalších úsekoch miestnych komunikácií, realizácia a zavkladovanie geometrických plánov, žiadosti o ďalšie prevody pozemkov na obec od SPF, podpora obyvateľom pri vysporadúvaní pozemkov
- Pokračovanie v pláne pozemkových úprav
- Oprava prieplatu na príjazdovej komunikácii do obce Hiadeľ v lokalite „Pri kríži“
- Čistenie miestneho potoka Vážna od odpadov - dobrovoľnícka brigáda
- Pokračovanie v revitalizácii okolia minerálneho prameňa Hiadeľská Kyslá
- Dokončenie oplotenia zberného dvora – zadná časť
- Dažďová kanalizácia v uličke nad KD
- Príprava verejných obstarávaní + drobné súvisiace práce pred finálnou rekonštrukciou miestnych komunikácií v obci
- Ďalšie podporné alebo investičné aktivity, o ktoré v prípade zhody okolností bude môcť Obec Hiadeľ v rámci bežného roka požiadať, dostane na ne mimoriadne financie mimo rozpočet a bude ich môcť vykonáť

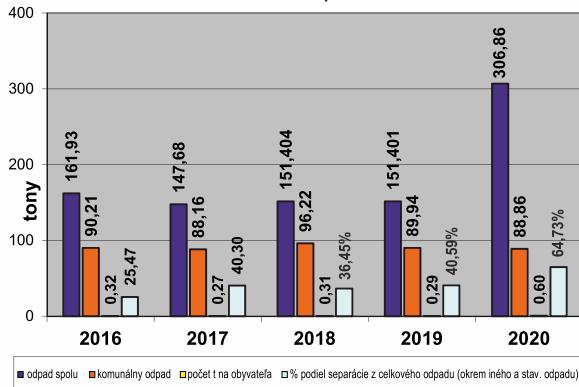
ROK 2020 V OBCI NA FOTKÁCH

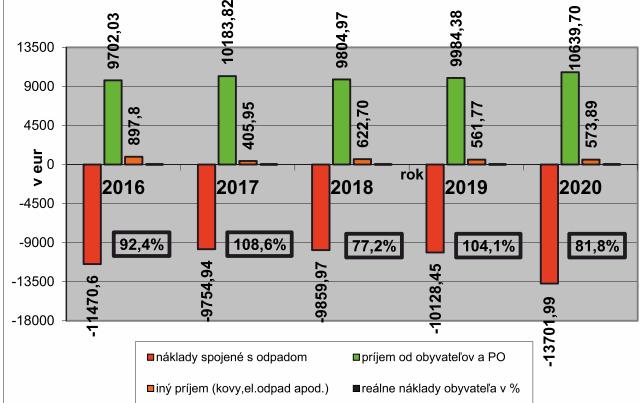
INFOGRAFIKA

o odpadoch v obci Hiadeľ

Celková producia odpadu v obci Hiadeľ v rokoch 2016 - 2020
a úroveň separácie

PRÍJMY a VÝDAJE ZA ODVOZ A ULOŽENIE ODPADOV V OBCI
HIADEĽ v € za roky 2016-2020

Produkcia odpadu v tonách obec Hiadeľ 2016-2020

PODĽA DRUHOV ODPADU

